

КОНЦЕПЦІЯ

**розвитку дистанційної освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
на період 2020 – 2025 роки**

*Схвалено Вченою радою Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ
28.05.2020 р., протокол № 9*

ПЕРЕДМОВА

Розвиток технологій дистанційної освіти у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ (далі – Університет) визначений сучасними потребами забезпечення реалізації державної політики в галузі освіти та має враховувати прогресивний європейський досвід.

Сьогодні українське суспільство й академічна спільнота майже подолали стереотипне упередження щодо неякісності дистанційних та електронних методів навчання.

Людство зробило крок з індустріальної епохи – в інформаційну, до формування єдиного світового інформаційного простору, що спричинило суттєві зміни у багатьох сферах людської діяльності. Інформація стала одним із основних продуктивних ресурсів, фундаментом розвитку світової економіки та суспільства в цілому.

В інформаційному суспільстві пріоритетним стає високий ступінь освіченості його членів, здатних ефективно використовувати інформацію як потужний продуктивний ресурс. Ситуація «інформаційного вибуху» вимагає від кожного члена суспільства постійного оновлення своїх знань. Людині недостатньо «освіти на все життя», їй необхідна «освіта протягом усього життя». Навчання об'єктивно стає безперервним. Істотно змінюється і характер самого процесу навчання.

Новий, «інформаційний» етап розвитку світової системи освіти об'єктивний і незворотний. Використання інформаційних технологій в освіті, які відповідають світовому рівню – єдино можливий шлях поступального інноваційного розвитку Університету. Водночас необхідно враховувати і внутрішні фактори. Сучасні вимоги, продиктовані реформуванням економіки та суспільства, призвели до значного збільшення ресурсоємності освітнього

процесу. Для забезпечення більшої доступності навчання та зниження ресурсоємності – освітні технології повинні стати максимально ефективними, тобто забезпечувати високий ступінь економічності освітнього процесу при більш високій якості навчання. Необхідно широке застосування інноваційно-інформаційних методів навчання, що мають інтенсифікувати освітній процес. Все це можна досягти широким впровадженням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

I. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

1.1. Мета і завдання розвитку дистанційної освіти

Головна мета Концепції – розбудова унікальної системи дистанційної вищої освіти. Навчання, що орієнтоване на удосконалення індивідуального пізнавального потенціалу здобувача вищої освіти, формування навичок «навчання впродовж життя».

Надання освітніх послуг у сфері вищої та післядипломної освіти планується здійснювати на високому методичному рівні з урахуванням передового досвіду Європейського Співтовариства.

1.2. Основні стратегічні напрями розвитку дистанційної освіти

Шляхи реалізації Концепції розвитку дистанційного навчання:

- всебічне забезпечення ефективної діяльності Університету з метою створення сприятливих умов для організації навчально-виховної, пізнавальної та наукової діяльності учасників освітнього процесу;
- формування системи виявлення обдарованої молоді;
- створення сприятливих умов для підтримки творчої праці науково-педагогічних працівників, підвищення їхньої професійної майстерності, популяризації педагогічних і наукових здобутків;
- впровадження новітніх інноваційних технологій в освітній процес;
- розширення переліку освітніх послуг, що надає Університет;
- інтеграція традиційних форм отримання освіти в єдиний освітній простір, поступовий перехід від очно-дистанційної до дистанційної форми навчання;

– запровадження інформаційних систем для вирішення завдань планування та прогнозування освітньої діяльності здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, організації наукової та науково-дослідної роботи тощо;

– формування багаторівневої системи інформаційної культури учасників освітнього процесу, яка поєднує підготовку та підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу Університету, спроможного ефективно використовувати у власній педагогічній і науковій діяльності наявні інформаційні ресурси.

Подальший розвиток дистанційного навчання в Університеті має ґрунтуватись на таких чинниках:

по-перше, задоволення освітніх, соціальних потреб громадян, збільшення відсотка охоплення людей різного віку дистанційною формою освіти, забезпечення належних умов функціонування та розвитку системи якісної дистанційної вищої освіти;

по-друге, забезпечення повноцінного розвитку кожного здобувача освіти, що ґрунтується на свободі вибору мети навчальної діяльності, траєкторії навчання та поєднує інтереси особистості, суспільства, держави і нації; поступове становлення професійних компетентностей фахівця та здійснення ним накреслених проєктів в умовах системного оволодіння сучасними навичками навчання впродовж життя;

по-третє, прискорення процесу інтеграції Університету до світового освітнього простору, що передбачає розвиток навчального закладу з урахуванням сучасних освітніх тенденцій відповідно до запитів громадян держави.

1.3. Етапи реалізації Концепції

Реалізація Концепції передбачає чотири етапи:

перший етап (підготовчий) – формування нормативної бази дистанційної форми навчання, структурні зміни та формування кадрового складу розробників дистанційних курсів (авторів, тьюторів і конструкторів), удосконалення системи підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;

другий етап – дидактичне забезпечення системи дистанційної освіти; розрахований на чотири роки, організація просвітницьких заходів щодо механізму саморегуляції та самоосвіти здобувачів вищої освіти;

третій етап – апробація викладання окремих блоків освітніх програм підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; дослідження сприйняття дистанційної форми навчання учасниками освітнього процесу;

четвертий етап – реалізація моделі повного циклу підготовки здобувачів вищої освіти за дистанційною формою, розробка дистанційних курсів для підвищення кваліфікації різних категорій службовців, працівників організацій, підприємств і установ галузей народного господарства.

Успіх реалізації Концепції значною мірою визначається рівнем конструктивних відносин між учасниками освітнього процесу, їхнім прагненням до самовдосконалення та постійного особистісного зростання.

1.4. Форми фінансування реалізації Концепції

Фінансування окремих напрямів Концепції здійснюється за рахунок надання дистанційних освітніх послуг за допомогою відкритих платформ онлайн-навчання (Prometheus, Coursera, Udemу тощо).

II. СТРУКТУРА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Концептуальними напрямками розвитку системи дистанційного навчання в Університеті постають: (1) інтеграція ефективних дистанційних навчальних технологій з традиційним очним і заочним навчальним процесом; (2) запровадження повноцінної форми дистанційної освіти.

Модель організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання та організаційна структура дистанційної форми освіти презентовані на рис. 1 та рис. 2 відповідно:

МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Рис. 1 Модель організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

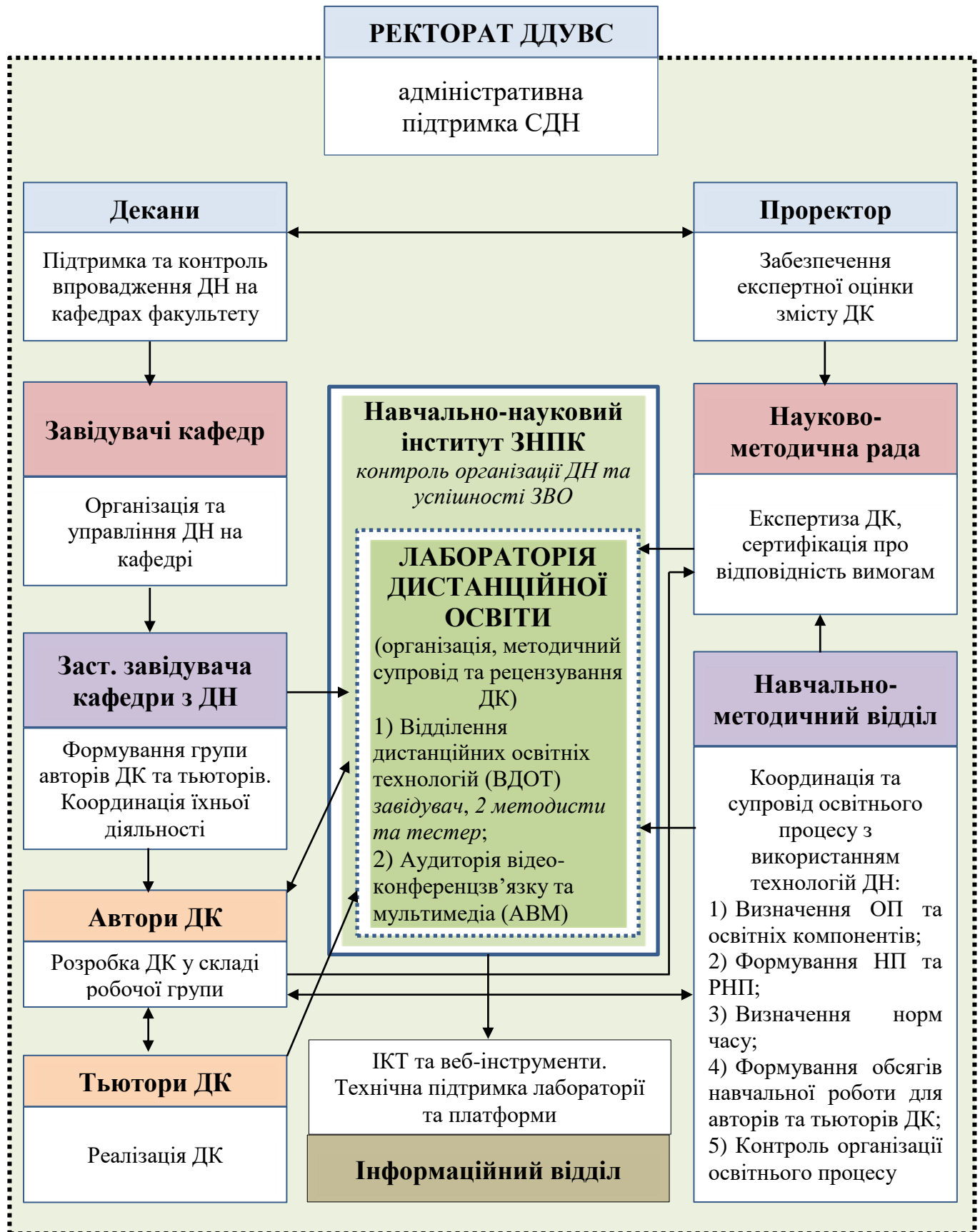

Рис. 2 Організаційна структура дистанційної форми освіти

III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

3.1. Нормативно-правове забезпечення

Розробка Правил користування Освітньою електронною платформою університету, Положення про сертифікацію дистанційних курсів.

Інкорпорація (або консолідація) внутрішньої нормативної бази університету, що регламентує дистанційну освіту та запровадження технологій дистанційного навчання, зокрема:

- Положення про дистанційне навчання у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ;
- Уніфікованих вимог до дистанційного курсу;
- Положення про освітню електронну платформу;
- Положення про критерії та засоби контролю якості дистанційного навчання;
- Правил користування Освітньою електронною платформою університету;
- Положення про сертифікацію дистанційних курсів;
- Положення про визнання інформаційних ресурсів системи дистанційного навчання та їх окремих елементів як навчального видання;
- Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників (в частині норм часу щодо методичної та навчальної роботи за дистанційною формою навчання);
- Положення про організацію освітнього процесу (в частині використання технологій дистанційного навчання та організації дистанційної форми освіти).

3.2. Кадрове забезпечення

Комплектація відділення дистанційного навчання Навчально-наукового інституту дистанційного навчання та підвищення кваліфікації.

Створення лабораторії (на першому етапі – робочої групи) з вивчення проблем дистанційної освіти та використання технологій дистанційного навчання.

Створення Центру дистанційної та змішаної освіти (Центру впровадження технологій дистанційного навчання), розмежування його повноважень з повноваженнями відділення дистанційного навчання ІЗНтаПК.

3.3. Навчально-методичне забезпечення

Підвищення рівня інформаційної компетентності основних учасників освітнього процесу шляхом:

- агрегації навчально-методичних ресурсів (відеоуроків, навчальних посібників, посилань на онлайн-курси тощо), які висвітлюють питання дистанційного викладання та навчання;
- створення ознайомчого електронного курсу для науково-педагогічних та інших працівників Університету, а також здобувачів вищої освіти з питань освітньої електронної платформи Університету;
- надання консультаційної допомоги користувачам освітньої електронної платформи Університету;
- агрегації типових проблем (запитань) учасників дистанційного (змішаного) освітнього процесу в Університеті та шляхів їх розв'язання (у текстовому вигляді та форматі скрінкастів);
- узагальнення передового досвіду впровадження в поліцейську підготовку симуляторів ситуацій службової діяльності та розробка відповідних електронних освітніх ресурсів;

- обміну досвідом дистанційної підготовки офіцерів поліції через освітню електронну платформу LEEd CEPOL.

3.4. Інформаційно-технічне забезпечення

Постійний моніторинг якості запровадження дистанційної освіти та змішаного навчання.

Створення спеціалізованих приміщень для організаційного забезпечення та технологічної підтримки навчального процесу за дистанційною формою навчання.

Забезпечення функціонування локальної інформаційно-комунікаційної мережі із доступом до мережі Інтернет. Забезпечення наявності основного та резервного каналів зв'язку із пропускну здатністю не менше 10 Мб/с, що цілодобово забезпечують можливість інтернет-доступу до освітньої електронної платформи Університету.

3.5. Інформаційно-маркетингове забезпечення

Вирішення питання про імпортування декількох кращих дистанційних курсів Університету до відкритих платформ онлайн-навчання (Prometheus, Coursera, Udemu тощо).

Рекламування та пропагування дистанційного та змішаного навчання Університету в соціальних мережах.

IV. ІНДИКАТОРИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ

Сертифікація більшості дистанційних курсів, розміщених на освітній електронній платформі Університету.

Дотримання визначених критеріїв якості дистанційного навчання, запровадження та супроводження дистанційних курсів.

Досягнення високого рівня задоволеності здобувачів освіти дистанційним і змішаним навчанням (згідно з опитуванням).

Зовнішнє визнання якості дистанційних курсів Університету сторонніми експертами.

Запровадження повноцінної дистанційної форми навчання.

Зростання кількості здобувачів дистанційної форми освіти у порівнянні з кількістю здобувачів заочної форми освіти.

Розширення географії користувачів освітніх послуг.

Розміщення окремих кращих дистанційних курсів Університету у платному чи безоплатному доступі на відкритих платформах онлайн-навчання (Prometheus, Coursera, Udemu тощо).